

STIFTET 1830

CHRISTIANS SANDS BYSELSKAB

Kronprinsensgate 59
4614 Kristiansand
E-post: post@byselskabet.no
Web: byselskabet.no
Org.nr. 988 973 564

Kristiansand kommune
By- og stedsutvikling
Vei
post@kristiansand.kommune.no

Kristiansand 11.09.23

Saksnummer 203012894 - 3

FORSLAG TIL BESTEMMELSER FOR BOLIGSONE 1 POSEBYEN – UTTALELSE

Christianssands Byselskab holder til i Bentsens Hus, Kronprinsensgate 59, som eies av kommunen, - et meget verneverdig hus fra 1855. Etter avtale driftes eiendommen av Byselskabet.

Fra 2011 er huset Kristiansands lokalhistoriske senter. I tillegg brukes det i dag av 6 kulturhistoriske foreninger. Det er Fortidsminneforeningens lokallag for Kristiansand og omegn, Slekt og Data, Thaulows Hus, Posebyen Vel, Foreningen Posebyen og Vilhelm Krag-selskapet. I tillegg kommer en lokalhistorisk boksamling, utleie av lokaler for møter og arrangement inne og også ute i haven om sommeren.

Med tanke på funksjonshemmede, eldre og andre med særlige bevegelsesproblemer, har bruken av eiendommen et særlig behov for noen få parkeringsplasser nær huset. Vi vil derfor anbefale at det i Kronprinsensgate mellom Tordenskjoldsgate og Kristian IV. gate avsettes noen parkeringsplasser for å muliggjøre at Bentsens hus kan brukes av alle. De bør være tilgjengelige hele dagen i alle ukedager.

Besøkende for øvrig bør som foreslått kunne bruke parkeringsmuligheter i randsonen til Posebyen, bl.a. parkeringshuset i Elvegaten 52.

Denne gatestrekningen gir også adkomst til parkeringsplassen på det nordre hjørnet av kvartal 5 hvor det tidligere har stått to boliger. For å bidra til redusert trafikk i Posebyen bør denne adkomsten fjernes. Av hensyn til Kvadraturens meget verneverdige kvartalsstruktur bør denne tomten heller få en tilpasset bebyggelse igjen. Om ikke hele, så kan i alle fall delen som vil vende mot Kronprinsens gate fungere som en utvidelse av det lokalhistoriske senteret inklusiv en velkommen hageutvidelse i bakgården. For å få dette til, er det sannsynlig at kommunen bør kjøpe tomten.

Som nevnt i saken er boligsoneparkeringen nært forbundet med gatebruksplanen. Vi vedlegger derfor vår uttalelse av 25.03.23 til gatebruksplan for Posebyen til orientering og viser særlig til det som gjelder parkeringen.

Med hilsen
for Christianssands Byselskab

Reidar Mosland
Leder

Arne Bulie
Styremedlem

Kopi til byantikvaren, kulturdirektøren og Kristiansand Eiendom.

STIFTET 1830

CHRISTIANS SANDS BYSELSKAB

Kronprinsensgate 59
4614 Kristiansand
E-post: post@byselskabet.no
Web: byselskabet.no
Org.nr. 988 973 564

Kristiansand kommune
Plan- og bygningsetaten
Post.byutvikling@kristiansand.kommune.no

Kristiansand 25.03.2023

Saksnummer PLAN – 20/00178

1569 OMRÅDEREGULERING, GATEBRUKSPLAN FOR POSEBYEN UTTALELSE TIL OFFENTLIG ETTERSYN

Det vises til mottatt uttalesak 09.03.23. Planforslaget har fått en omfattende og grundig utarbeidelse. Vi har imidlertid noen kommentarer.

I saken heter det at planen skal bidra til å styrke Posebyens identitet og kulturhistoriske verdier og bedre trafikksikkerheten og bomiljøet. Reguleringsbestemmelsenes punkt 1 sier om planens hensikt: «Formålet med reguleringen er å sikre bevaring av det kulturhistorisk verneverdige gate- miljøet i området og legge til rette for at gater kan opparbeides i henhold til detaljerte planer. Gate- bildets og bymiljøets særegne karakter og verdi som helhet skal legges til grunn. Eksisterende torv og gatestruktur skal videreføres.»

Vi er usikre på hva som menes med «videreføres». Med den store kulturhistoriske verdien området har, kan det dreie seg om å styrke dets identitet ved i større grad tilbakeføre/restaurere gatenes overflate og omfanget av trær, til hva som var vanlig før.

Før asfaltens tid var brostein eller også kalt «kårabistein» trolig den broleggingen som for det meste ble benyttet for å dekke over sanden, mens fortauene ble hellelagte. Gatene ble vedlikeholdt ved bruk av pukk, stein og grus. Mer bruk av felt med brostein i kjørebanelen kan ha en viktig fartsdempende effekt. Dette vil trolig være mer korrekt enn fartsdempende opphøyninger i gatekryssene som foreslått tidlig på 1980-tallet i et utbedringsprogram for ni av kvartalene. Det gjaldt bl.a. utemiljø som beplantning på fortau, restaurering av gatebelegg, trafikkregulerende tiltak og opparbeidelse av lekeareal og gategrunn.

Vi er enige i krav om egen plan for opparbeidelse av de enkelte gatene. Nødvendige hensyn til rullestolbrukere må tas.

I Kristiansands historie bind 2 1814 -1914 av Sverre Steen heter det bl.a.: «Midt i 1860- årene ble det tatt initiativ for å sette gatene i stand. I 1865 la byens broleggings-inspektør fram en plan for dette som skulle gjelde hele byen. Året etter ble det vedtatt av bystyret først og fremst for gatene nordøst i Kvadraturen. Det dreide seg om «dels brolegging, dels makadamisering, anlegg av fortau med flatgang og andre finesser. Selve kjørebanelen ville bli innskrenket ved en billigere broleggings- måte på begge sider ned mot rennesteinene, gjennom et par menneskealdre den typiske broleggingsmåten i Kristiansand.»

105 trær i planområdet synes mye. Vi finner ikke noe klart standpunkt til omfanget av beplantning og utførelse, og anbefaler at det søkes kunnskap om hvordan dette har vært historisk. Det antas at trær for tett inn på husfasadene kan svekke bygningenes karakter og det historiske miljøet for mye. En samlet treplantingsplan for Posebyen bør kreves.

CHRISTIANS SANDS BYSELSKAB

STIFTET 1830

Kronprinsensgate 59
4614 Kristiansand
E-post: post@byselskabet.no
Web: byselskabet.no
Org.nr. 988 973 564

Vi kan ikke se at den historiske «tidslinjen» er berørt i planen ut over slik tilstanden er i dag, verken når det gjelder gategrunn eller treplanting, - noe som i høy grad er viktige deler av Posebyens egenart. Slik Posebyen fremstår i dag, representerer også de en viktig del av byens historie. - Det bør vurderes om dette bør forsterkes og bli noe tydeligere sammen med bebyggelsens alder.

Det kulturhistoriske miljøet berøres også av hvor mange biler som tillates i området. Å redusere antall parkeringsplasser må være riktig, men spørsmålet er om det er realistisk å redusere antallet enda mer enn til 383. Både ut fra trivsel og kulturvern hensyn bør det vurderes. Det bør ses i forhold til antall boliger/leiligheter i planområdet, behovet forretninger/næringsdrivende har, gjesteparkering, garasjer, mulighet for parkering på egen tomt eller i det nærliggende parkeringshuset ved krysset Tordenskjoldsgata– Elvegata, dimensjonert etter dagens krav til parkeringsdekning.

Vi støtter forslaget om maksimal hastighet 30 km/time, noe som i 1999 ble vedtatt av bystyret for hele Kvadraturen. Som en kuriositet kan nevnes at en lov av 1912 fastsatte 15 km/time som vanlig hastighet i bymessige strøk. I 1926 ble det økt til 25 km/time.

Med hilsen
for Christianssands Byselskab

Reidar Mosland
Leder

Tlf. 90511776
E-post: post@byselskabet.no

Arne Bulie
Styremedlem

Tlf. 90502890

Kopi til
@kristiansand.kommune.no
byantikvaren@kristiansand.kommune.no
aase.horsdal@kristiansand.kommune.no